

De onverbreekelijke band tussen Brussel en Vlaanderen en de te voeren politieke strategie in dit verband (Deel II).

(Deel II van de toespraak van Johan Van den Driessche n.a.v. het Feest van de Vlaamse Gemeenschap in juli 2009)

(deel I kan u terugvinden in de rubriek Band Brussel-Vlaanderen)

5. Politieke strategie voor de huidige coalitie onderhandelingen

Dit brengt ons tot de politieke strategie in het kader van de huidige onderhandelingen, meer bepaald m.b.t. Brussel.

Maar laat ons eerst even stilstaan bij de verkiezingsuitslag in Brussel. (Ter informatie : Brussel telde de afgelopen verkiezingen ongeveer 485.000 geldige stemmen; Vlaamse Brabant ongeveer 750 000) waar de Vlaamse lijsten nog amper 10,7% van de uitgebrachte stemmen behaalden, of een verlies van een kleine 12.000 stemmen. Een verdere analyse is zeker nodig maar een eerste analyse voor dit verlies kan wellicht als volgt worden samengevat.

- het Vlaams Belang heeft ongeveer 12.000 stemmen verloren, waaronder flink wat Franstalige stemmen.
- mensen stemmen voor wie ze kennen maar de Vlaamse politici hebben te weinig de mogelijkheid (b.v. via interessante ministerportefeuilles of op lokaal vlak schepenambten) om hun naam in het uitstelraam te plaatsen, ook t.a.v. de nieuwe Belgen.
- een gebrek aan politieke wil bij de Franstaligen om Vlamingen zich echt in Brussel volledig thuis te laten voelen, wat dus zorgt voor een disproportioneel aantal Nederlandstalige vertrekkers uit Brussel en inwijkelingen naar Brussel
- de nieuwe trend bij jonge Vlamingen om zich buiten Brussel te domiciliëren, o.a. om van de jobkorting e.d. te genieten.

De Vlaamse culturele instellingen en initiatieven en het Nederlandstalig onderwijs zijn nochtans heel succesvol, toch op het kwantitatieve vlak, en bereiken ongeveer 20% van de bevolking. Er moet dringend nagedacht worden hoe dit kan omgezet worden in electorale winst.

In het kader van de huidige coalitieonderhandelingen heb ik volgende boodschappen:

- 1 Eén Vlaams minister met een sterk profiel die de bevoegdheden van Brussel en de Vlaamse Rand clustert en tevens optreedt als gesprekspartner voor de Brusselse regering. Het best nog worden deze bevoegdheden toegewezen aan de Minister-President.

- 2 Een politiek project dat de politieke, economische en socio-culturele band tussen Vlaanderen en Brussel versterkt, niet alleen omdat Vlaanderen en Brussel een Siamese tweeling zijn maar ook om zo de as Wallo-Brux te vermijden.
Dit houdt o.a. in de creatie van een samenwerkingscommissie ter ondersteuning van de hoofdstedelijke, economische en internationale rol van Brussel, voldoende bedrijfsterrinen in Halle-Vilvoorde en waarom niet het lanceren van het merk BRU-FLANDRIA en Vlaams huis in New York omdopen tot Brussels-Flanders House.

- 3 Omtrent de staatshervorming die in het vooruitzicht wordt gesteld:
 - 3.1 Geen federale kieskring. Dit is een paard van Troye of willen wij in Vlaanderen Franstalige kiespropaganda? En willen wij dat, eens de Franstalige stemmen in Vlaanderen geteld zijn (uit eerdere verkiezingsresultaten in Vlaams Brabant is af te leiden dat de Franstaligen niet zozeer stemmen voor de gematigde Franstaligen maar voor wie het meest expliciet voor hun rechten opkomt), hen zo aanmoedigen om culturele en taalkundige rechten te eisen? Met de federale kieskring exporteren wij de problemen in Brussel-Halle-Vilvoorde naar heel Vlaanderen. De voordelen van zulke kieskring zijn overigens zeer beperkt. De directe democratische invloed van de kiezer op het politiek proces is beperkt en de kandidaat die zich zorgen maakt over de wijze waarop het andere landsdeel over hem of haar denkt zal zich op die lijst niet verkiesbaar stellen.

 - 3.2 Geen corridor tussen Brussel en Wallonië, hoe smal ook of hebben de Vlamingen dan de studie van Franstalige professoren niet gelezen dat het feit dat Brussel en Wallonië niet aan elkaar grenzen de eventuele creatie van de onafhankelijke staat Wallonië-Brussel fel bemoeilijkt. De Franstaligen bereiden het uiteenvallen van het land serieuzer voor dan dat wij denken. Met zulke toegeving geven wij voor de toekomst een strategisch enorm belangrijk troef uit handen. Het is dus niet verboden om slecht ideeën voor te stellen maar het is ook niet verplicht.

 - 3.3 Voor dezelfde reden kan er geen sprake zijn van de creatie van een Brusselse gemeenschap die voor Brussel de persoonsgebonden bevoegdheden als onderwijs en cultuur zou overnemen van de Vlaamse en Franstalige gemeenschap. In het tegendeel, de

rol van de twee gemeenschappen in Brussel moet worden versterkt. Buiten het feit dat een bevoegdheidsoverdracht naar een Brusselse gemeenschap nefast is voor Brussel en de Brusselse Vlamingen, betekenen de grondwettelijke bevoegdheden die Vlaanderen heeft op het vlak van persoonsgebonden materies volgens het internationaal recht een belangrijke belemmering voor Brussel om, in het geval van het uitvallen van het land, volledig autonoom te beslissen over haar toekomst.

3.4 Iedereen, ook sommige Vlaamse politici, moet duidelijk gemaakt worden dat de beperking van BHG tot de huidige grenzen en de bijzondere regeling inzake de Brusselse Vlamingen pasmunt waren voor de creatie van BHG als quasi derde gewest. Het parallellisme dat sommigen trekken met de regelingen op Belgisch niveau zijn historisch niet volledig juist en bovendien gevaarlijk want, in het geval van het uiteenvallen van het land zou, bij gebrek aan Belgisch kader, dit kunnen betekenen dat o.a. de regelingen omtrent de Brusselse Vlamingen en de gewestgrenzen zouden komen te vervallen.

3.5 De herfinanciering van Brussel mag zeker niet in een voorbereidende fase van de staatshervorming worden afgerond omdat op die wijze Vlaanderen nog maar eens een onderhandelingstroef te vroeg uit handen zou geven. Maar bovenal kan van een herfinanciering van Brussel slechts sprake zijn na een onafhankelijke studie die de zogenaamde onderfinanciering objectieveert, mits de nodige bestuurlijke hervormingen worden doorgevoerd (bijvoorbeeld, Brussel telt 33 sociale huisvestingsmaatschappen met 33 directeurs-generaal of telt 600 verkozen functies; Barcelona daarentegen dat ongeveer 1,6 miljoen inwoners telt, slechts 41) en Brussel haar hoofdstedelijke rol nakomt. De herfinanciering van Brussel in ruil voor een staatshervorming is dus absoluut uit den boze ook al omdat het onderpresteren van Brussel meer en meer gaat afstralen op Vlaanderen.

Dé win-win operatie bestaat er m.i. echter in om het Brussels en Vlaams gewest samen te voegen. Economisch is dit de logica zelf. Op sociologisch vlak trouwens ook. Franstalig Brussel bestaat immers voor een belangrijk gedeelte uit een Franssprekende elite uit Vlaanderen die in de 19de en 20ste eeuw uitgeweken is naar Brussel om allerlei redenen, waaronder de eerste taalwetten in de 20ste eeuw, en uit Vlamingen die in de 20ste eeuw naar Brussel zijn uitgeweken en er zijn verfranst. Op cultureel vlak krijgen de Franstaligen in Brussel de nodige garanties via het statuut van autonome taalgemeenschap, zoals de Duitstalige in het Waals Gewest, met bevoegdheden op het vlak van persoonsgebonden materies (onderwijs, gezondheidszorg, cultuur e.d.). Economisch heeft Brussel, binnen

Vlaanderen, de potentie om het Ierland van Europa te worden, alleen met veel meer troeven dan Ierland ooit heeft gehad. Voor Wallonië zou dit het externe scharniermoment zijn dat het intern blijkbaar niet kan creëren en dat moet toelaten alle krachten te mobiliseren rond een gemeenschappelijk project van dynamiek, creativiteit en zelfredzaamheid, waar niet alleen Wallonië maar ook Vlaanderen/Brussel en heel de EU beter van worden. Zo'n proces in Wallonië zal veel (financiële) middelen vereisen, maar Vlaanderen zal ongetwijfeld in deze context bereid zijn om dit proces te steunen, binnen afgesproken parameters. Tot diegenen die zeggen dat zulke samenvoeging politiek onmogelijk is, zeg ik met Johan Antierens: 'Alles is onmogelijk, als men maar wil.'

Solidariteit

Inzake solidariteit zeg ik tot onze Waalse/Franstalige vrienden. Solidariteit is niet gratis maar moet je verdienen, elk dag.

Solidariteit houdt in :

- Dat je niet gaat janken bij buitenlandse instellingen maar vertrouwen hebt in je eigen instellingen;
- Dat je respect hebt voor elkaars grondgebied
- Dat wanneer Vlaanderen een tekort heeft aan arbeidskrachten en Wallonië een overschot, Wallonië dit in Vlaanderen probeert in te vullen en dan meer dan de 132 Walen die in Vlaanderen werken zoals Minister Vincent Van Quickenborne in 2008 heeft berekend.
- Dat je je hand uitsteekt naar het andere gewest i.p.v. het steeds maar open te houden

'Hand uisteken' en niet pesten zoals de afgelopen jaren systematisch is gebeurd. Bedankt Le Soir om dit regelmatig te illustreren. Bedankt omdat dit de ogen van de Vlamingen meer opent dan alle 11 juli toespraken samen.

Scholen werken aan een pestactieplan. Daarbij leren kinderen dat ze wel mogen plagen maar dat plagen pesten wordt wanneer de andere te kennen geeft het niet meer leuk te vinden. Weet je wat er gebeurt met kinderen wanneer ze volharden in het pesten ? Men wordt van school gestuurd. Ik nodig onze (toekomstige) Vlaamse regeringspartijen uit eens hetzelfde te doen.

Dames en heren,

Sociale wetenschappers zijn er meer en meer van overtuigd dat vertrouwen in zichzelf en in de instellingen cruciaal is om een maatschappij welvarend te maken. Iedereen kan vaststellen dat dit vertrouwen in onze Belgische instellingen totaal zoek is. Ook de overeenkomsten tussen de 2 grote gemeenschappen zijn moeilijker en moeilijker te vinden. Wij verliezen kostbare tijd of zoals Marcia De Wachter, directeur van de Nationale Bank nog verwoordde : 'Zoals het er nu in ons land aan toegaat, kan het niet blijven duren, we moeten structureel ingrijpen. Doen wij dat niet, kan kunnen wij niet meer mee met de groep van de geïndustrialiseerde landen' en verliezen wij kostbare middelen. Terwijl de Vlaming gemiddeld 25 % meer inkomen genereert dan de Waal houdt de Vlaming na herverdeling 2,5 % minder over dan de Waal, heeft Voka ons vorig jaar nog voorgerekend. Een solidariteit die in een bodemloze put valt en waarvoor Vlaanderen dank nog stank voor dank krijgt. Het is echter nog veel erger dan ondankbaarheid, het gepest krijgt meer en meer het karakter van haat. Een federale kieskring kan daaraan niets meer veranderen.

Peter Van der Meersch schrijft in De Standaard dat dit een land is van twee publieke opinies. De Volkskrant schrijft dat Vlaanderen misschien best voor onafhankelijkheid kiest. The Economist is van mening dat België beter uiteen zou vallen in het belang van iedereen. Vlaamse onafhankelijkheid is geen oplossing voor de sociaal-economische uitdagingen waarvoor wij staan maar er is m.i. geen oplossing voor die sociaal-economische uitdagingen zonder Vlaamse onafhankelijkheid. Om dit laatste nog even verder te onderstrepen heb ik nog wat extra (economische) gegevens omtrent België bij elkaar gezocht :

- Hoogste staatsschuld van Europa per persoon
- Hoogste belastingen van Europa per persoon
- Laagste pensioenen voor niet-ambtenaren (in de jaren tachtig hadden wij zowat de beste pensioenen)(De Standaard 30 juni 2009)
- België doet het minste in Europa tegen de vergrijzing
- België kende van heel Europa de hoogste aangroei van ambtenaren (12,2 %)(De Tijd 11.06.09)
- De begroting van België werd door Europa verworpen
- België heeft buitenlandse investeerders vrijwel niets meer te bieden aldus een recente studie; meer nog, eigen bedrijven beginnen hier weg te vluchten

Geen wonder dat 4 op 10 werkgevers in Vlaanderen zich uitspraken voor Vlaamse onafhankelijkheid (De Tijd, 16.09.2006)

Dames en heren,

De afgelopen 2 jaar is er op federaal niveau, nauwelijks of niet geregeerd. De huidige crisis maakt dit des te erger. Het land zit op haar limiet van wat democratisch nog mogelijk en aanvaardbaar is, wellicht heeft ze die limiet reeds overschreden. De zogenaamde Bart Maddens doctrine, waarbij Vlaanderen zich niet langer als eisende partij opstelt maar de zaken laat aanmodderen tot ze verrot en Franstaligen smeken voor een nieuwe staats hervorming, kan maar werken op voorwaarde dat Vlaanderen haar bevoegdheden maximaal en tot op het extreme uitoefent en de Vlaamse regeringspartijen, zowel op federaal als regionaal niveau, niet langer het voortbestaan van België laten primeren boven het verzekeren van de welvaart van zijn inwoners; want dit laatste moet toch de hoofdbekommernis zijn van elke regeringspartij !

Of alle Vlaamse regeringspartijen die lijn consequent zullen aanhouden zal de toekomst uitwijzen. Maar wij allen kunnen alvast druk op hen uitoefenen.

Johan Van den Driessche

juli 2009

(deel I kan u terugvinden in de rubriek Band Brussel-Vlaanderen)